



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Viorel Berliba împotriva Ministerului Justiției, Procuraturii Anticorupție,
intervenient accesoriu Centrul Național Anticorupție

(obligarea Procuraturii Anticorupție să prezinte scuze oficiale, repararea
prejudiciului moral, material)

împotriva deciziei din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-615/25
NR. PIGD 2-22103311-01-2ra-25092025)

Recursul este vădit neîntemeiat. Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel nu constituie temei de casare a acesteia.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Alexei)
Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, N. Mămăligă, A. Malii)

26 august 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Viorel Berliba, reprezentat de avocatul Elena Buguța, și recursul depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Elena Croitor,

Gheorghe Stratulat, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 iulie 2022, Viorel Berliba a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, Procuraturii Anticorupție, intervenient accesoriu Centrul Național Anticorupție cu privire la obligarea Procuraturii Anticorupție să prezinte scuze oficiale, repararea prejudiciului moral și material.

2. În motivarea acțiunii a indicat că la 30 mai 2018 a fost pornită cauza penală nr. 2018978193, conform semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. xxxxx din Codul penal. Ulterior, la 8 octombrie 2018 a fost pornită cauza penală nr. 2018978305, conform semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. xxxxx din Codul penal. Iar la 8 octombrie 2018 cauzele penale nr. 2018978193 și nr. 2018978305 au fost conexe într-o singură cauză, fiindu-i atribuit numărul comun de ordine 2018978193.

3. Reclamantul a menționat că prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, Mariana Botezatu din 9 octombrie 2018, s-a dispus reținerea în cadrul cauzei penale nr. 2018978193 a lui Viorel Berliba, avocat în Biroul asociat de avocați „BUNPartener”, întocmindu-se și procesul-verbal de reținere din aceeași dată de către ofițerul de urmărire penală delegat în Procuratura Anticorupție, Nicolae Bruma. Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, Mariana Botezatu din 10 octombrie 2018, s-a dispus punerea sub învinuire a lui Viorel Berliba, avocat în Biroul asociat de avocați „BUNPartener”, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. xxxxx din Codul penal.

4. A specificat, că la 11 octombrie 2018, procurorul în Procuratura Anticorupție, Mariana Botezatu, a înaintat un demers privind aplicarea în privința lui Viorel Berliba a măsurii preventive sub formă de arest preventiv pentru o perioadă de 30 zile. Prin încheierea judecătorească emisă de către judecătorul Andrei Niculcea din 12 octombrie 2018 s-a dispus admiterea demersului procurorului privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința lui Viorel Berliba pe un termen de 30 zile, fiind calculat până la data de 8

noiembrie 2018, ora 11:40. Prin decizia Curții de apel Cahul din 25 octombrie 2018 s-a dispus admiterea parțială a recursul declarat de către Viorel Berliba, prin intermediul avocatului Ivan Ungurean, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 octombrie 2018, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care s-a respins demersul procurorului privind aplicarea arestului preventiv în privința lui Berliba Viorel, fiind aplicat din oficiu măsura preventivă sub formă de arest la domiciliu. La 2 noiembrie 2018, procurorul în Procuratura Anticorupție, Mariana Botezatu a înaintat un demers privind prelungirea măsurii preventive sub formă de arest la domiciliu în privința lui Berliba Viorel pentru o perioadă de 30 zile. Prin încheierea judecătorească emisă de către judecătorul Andrei Niculcea din 7 noiembrie 2018 s-a dispus admiterea demersului procurorului privind prelungirea măsurii preventive sub formă de arest la domiciliu în privința lui Viorel Berliba pe un termen de 30 zile, fiind calculat până la data de 8 decembrie 2018, ora 11:40. Prin decizia Curții de apel Cahul din 29 noiembrie 2018 s-a admis recursul declarat de avocatul Ivan Ungurean, în interesele lui Viorel Berliba, cu casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 7 noiembrie 2018 și pronunțată o nouă hotărâre, prin care s-a respins demersul procurorului privind prelungirea măsurii preventive - arestul la domiciliu în privința lui Viorel Berliba, ca fiind neîntemeiat.

5. Reclamantul a mai relatat, că prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, Eduard Panea din 29 noiembrie 2018 s-a aplicat față de Berliba Viorel măsura preventivă - obligația de a nu părăsi țara pe un termen de 60 zile. La 30 ianuarie 2019, prin încheiere judecătorească, s-a dispus respingerea plângerii depuse asupra ordonanței din 29 noiembrie 2018, statuându-se că măsura preventivă aplicată a expirat de drept și de fapt. Încheierea a fost contestată cu recurs la Curtea de apel. Prin decizia judecătorească din 28 februarie 2019 s-a admis recursul declarat de către avocatul Ivan Ungurean, în interesele lui Viorel Berliba, cu casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30 ianuarie 2019 și anularea ordonanței de aplicare a măsurii preventive sub formă de obligarea de a nu părăsi țara, emisă la 29 noiembrie 2018.

6. A relevat că prin ordonanța din 5 septembrie 2018 și a încheierii judecătorești s-a dispus, la demersul procurorului, autorizarea efectuării măsurii speciale de investigație-interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice purtate de către Berliba Viorel, rezultatele fiind consemnate în procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 29 octombrie 2018. Prin ordonanța din 4 octombrie 2018, emisă de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Mariana Botezatu, s-a dispus autorizarea și efectuarea măsurii speciale urmărirea vizuală a lui Viorel Berliba, rezultatele fiind consemnate în procesul-verbal din 15 octombrie 2018. Prin încheierea din 9 octombrie 2018 s-a autorizat, la demersul procurorului, ridicarea de la furnizorul (...) ORANGE (...)

de documente, inclusiv ce constituie secret comercial și alte informații (...) descifrările convorbirilor telefonice (...) efectuate de la numerele de telefon 060300164 (care aparțin lui Viorel Berliba). Prin ordonanțele procurorului Mariana Botezatu din 9 octombrie 2018 s-a dispus efectuarea percheziției la domiciliul lui Viorel Berliba, pe de o parte, iar, pe altă parte, la biroul de serviciu al lui Viorel Berliba de pe str. xxxxx, unde avocatul Viorel Berliba își desfășoară activitatea. Prin încheierea judecătorească din 9 octombrie 2018 această percheziție a fost autorizată. Prin decizia Curții de apel Cahul din 15 decembrie 2018 s-a admis recursul și s-a casat parțial încheierea judecătorească din 9 octombrie 2018 privind autorizarea percheziției la biroul de serviciu al avocatului Viorel Berliba.

7. Reclamantul a precizat, că prin procesul-verbal de cercetare parțială a obiectelor și documentelor din 22 octombrie 2018 s-a reținut, că a fost examinat stick-ul de culoare verde (care a dispărut din materialele cauzei penale), care include activitatea avocatului în cadrul BAA Popa și Asociații, cheile de acces la sistemul de operare internet banking al Biroului asociat de avocați Berliba, Ungurean și Partenerii și rețeaua de interacțiune a avocaților cu biroul. Au fost examinate: registrul anual(...) cu unele date ale contractelor și clienților BAA dar și înscrieri cu privire la datele ședințelor de judecată ale unor clienți, denumirile poștelor electronice ale biroului, înscrierile ce se referă la activitatea BAA Berliba, Ungurean și Partenerii; notificarea din 5 iulie 2017 a Uniunii avocaților din RM de la avocatul Viorel Berliba; extrasul din registrul cabinetelor avocaților și a birourilor de avocați nr. 220/1 din 3 august 2017; fotocopii ale licențelor avocaților Viorel Berliba și Ivan Ungurean (LA00835 și LA0002046); originalul contractului de comodat din 18 august 2018 între Ivan Ungurean și BAA Berliba, Ungurean și Partenerii; fotocopie a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil din 8 septembrie 2008 cu Ivan Ungurean; o filă cu date despre codurile pentru achitarea taxei de stat; fotocopie a buletinului de identitate și fisei de însoțire a lui Ivan Ungurean, Alla Berliba, Ana Ungurean, Iurie Levinte; zece fotocopii ale deciziei Ministerului Justiției nr. 197 a BAA Berliba, Ungurean și Partenerii; procura din numele persoanei Ecaterina Berliba pe numele lui Viorel Berliba din 23 iunie 2017 etc. Prin cererea depusă la 2 noiembrie 2018 s-a solicitat inițierea unei anchete privind dispariția unor bunuri ridicate în timpul percheziției de la biroul de serviciu al avocatului Viorel Berliba. Aceste bunuri au dispărut (este un stik cu toată informația confidențială a biroului de avocați, care a fost supusă examinării, lucru atestat în baza unui act judecătorec. Prin ordonanța din 9 noiembrie 2018 s-a dispus punerea sub sechestru a bunurilor care aparțin lui Viorel Berliba, în particular cota-parte 1/2 din proprietate în devălmășie asupra casei de locuit din mun. Chișinău, com. xxxxx. Prin încheierea judecătorească din 9 noiembrie 2018 s-a autorizat punerea sub sechestru asupra bunului imobil, care aparține cu drept de proprietate lui Viorel Berliba. Ulterior, prin decizia Curții de apel Cahul din 26

decembrie 2018 s-a casat integral încheierea judecătorească din 9 noiembrie 2018, la demersul procurorului Mariana Botezatu privind autorizarea punerii sub sechestru cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care s-a respins demersul procurorului și s-a anulat mandatul judecătoresc din 9 noiembrie 2018. Prin Raportul de investigație din 14 ianuarie 2019 (extras), Avocatul Poporului a constatat că Ombudsmanul nu a primit careva informații dacă în perioada orelor 11.40-20.50 domnul Viorel Berliba a beneficiat de alimentație, apă potabilă și/sau acces la blocul sanitar/ contact cu rudele etc., tocmai la 10 octombrie 2018, ora 14.40, domnul Viorel Berliba este examinat de către felcerul Izolatorului, care a solicitat intervenția Serviciului 112, ulterior a fost plasat în Izolatorul de urmărire penală al CNA, în sumar domnul Viorel Berliba s-a aflat în detenția IDP Chișinău pentru o durată de circa 18 ore, perioadă suficientă pentru domnul Viorel Berliba de a pretinde că a fost tratat inuman/degradant în custodie. Prin plângerea depusă la 5 noiembrie 2018 s-a solicitat anularea ordonanței adjunctului-procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Adriana Bețișor, din 31 octombrie 2018, dar și ordonanța de reținere din 9 octombrie 2018, emisă de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Mariana Botezatu. Prin încheierea judecătorească din 1 februarie 2019, pronunțată de către judecătorul Viorica Dodon, s-a dispus respingerea ca neîntemeiată a plângerii avocatului Ivan Ungurean, în interesele lui Viorel Berliba. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 1 aprilie 2019 s-a admis recursul declarat de avocatul Ivan Ungurean, în interesele lui Viorel Berliba, s-a casat integral încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 1 februarie 2019, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care s-a admis plângerea depusă și s-a declarat nulă ordonanța din 9 octombrie 2018, emisă de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Mariana Botezatu; s-a declarat nulă ordonanța din 31 octombrie 2018, emisă de adjunctul procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Adriana Bețișor; s-a constatat încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale lui Viorel Berliba, prin prisma art. 5 din CEDO, prin emiterea de către procuror a ordonanței de reținere din 9 octombrie 2018 în cauza penală nr. 2018978193. Prin încheierea judecătorească din 22 august 2020 rămasă irevocabilă, emisă la plângerea depusă de către Viorel Berliba și partea apărării, s-a dispus: anularea ordonanțelor privind dispunerea percheziției la domiciliul și la biroul de serviciu al lui Viorel Berliba, emise de procurorul Mariana Botezatu, ordonanțele procurorului ierarhic superior Adriana Bețișor din 5 noiembrie 2018, procesele-verbale de percheziție la domiciliul și la biroul de serviciu al lui Viorel Berliba din 9 octombrie 2018, ca neîntemeiate; s-a anulat ordonanța emisă de procurorul Mariana Botezatu la 26 octombrie 2018, ordonanța de numire a expertizei tehnice a dispozitivelor electronice din 12 octombrie 2018, raportul de expertiză judiciară

nr. 218 din 30 octombrie 2018, ca fiind emise cu încălcarea dreptului la apărare și dreptului la un proces echitabil al lui Viorel Berliba.

8. A specificat, că la 19 iulie 2019 prin Ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, Mariana Botezatu, a fost clasată cauza penală nr. 2018978193, și a fost scos integral de sub urmărire penală, din motiv că acțiunile sale nu întrunesc elementele infracțiunii de corupere activă, precum și nici ale altor infracțiuni prevăzute de partea specială a Codului penal. La baza ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Viorel Berliba a fost pus temeiul prevăzut la art. 275 pct. 3) din Codul penal, constituind un temei de reabilitare.

9. A invocat că prezenta cauză penală a avut ipercursiuni directe în viața sa personală, cauzându-i suferințe psihice enorme prin acțiunile de hîrțuire, intimidare și discreditare la care a fost supus după pornirea acesteia, acțiuni ce atentează direct la securitatea și libertatea oricărui cetățean. Mai mult, i-a fost lezată demnitatea, onoarea și reputația profesională, i s-a cauzat un anumit grad de frustrare și incertitudine.

10. Reclamantul Viorel Berliba a solicitat obligarea Procuraturii Anticorupție (procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție), să îi prezinte scuze oficiale, în formă scrisă, inclusiv prin difuzarea acestora absolut prin toate mijloacele de informare în masă prin care a fost difuzată informația despre cauza în care a fost învinuit; încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul său a sumei de 1 000 000 de lei, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, procuraturii și ale instanțelor judecătorești; a sumei de 50 000 de lei, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul material cauzat a tuturor cheltuielilor suportate în legătură cu soluționarea judiciară și extrajudiciară a cazului (chemările/deplasările la organul de urmărire penală, organul procuraturii sau în instanța judecătorească, precum și cheltuielile din prestarea serviciilor juridice).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

11. Prin hotărârea din 24 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de Viorel Berliba. S-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Viorel Berliba, prejudiciul moral în mărime de 150 000 de lei, prejudiciul material în mărime de 35 000 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată cu titlu de asistență juridică în mărime de 8 000 de lei. În rest, pretenția cu privire la obligarea Procuraturii Anticorupție să prezinte scuze oficiale s-a respins ca tardivă, iar pretențiile în partea ce exced sumele neîncasate s-au respins ca neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

12. La 28 februarie 2023, Procuratura Anticorupție a depus cerere de apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea reclamantului să fie respinsă.

13. Nefiind de acord cu hotărârea din 24 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 6 martie 2023 avocatul Elena Buguța, în interesele lui Berliba Viorel a declarat apel împotriva acesteia și a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii înaintate.

14. Ulterior, la 16 martie 2023, Ministerul Justiției a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea reclamantului să fie respinsă.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

15. Prin decizia din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse cererile de apel declarate de Berliba Viorel, Procuratura Anticorupție și Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea din 24 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

16. Întru consolidarea soluției sale, instanța de apel a constatat că Viorel Berliba a fost supus urmăririi penale, reținut, plasat în arest preventiv și ulterior în arest la domiciliu, fiindu-i aplicate și alte măsuri procesuale, inclusiv obligația de a nu părăsi țara, efectuarea perchezițiilor, interceptarea comunicărilor și aplicarea sechestrului asupra bunurilor, mai multe dintre aceste măsuri fiind ulterior anulate de instanțele judecătorești ca neîntemeiate sau ilegale. Totodată, prin ordonanța procurorului din 19 iulie 2019, acesta a fost scos de sub urmărire penală și cauza penală a fost clasată pe motiv că faptele imputate nu întruneau elementele infracțiunilor prevăzute de legea penală.

17. Instanța de apel a reținut că, în temeiul Legii nr. 1545/1998 și al art. 2007 din Codul civil, Viorel Berliba beneficiază de dreptul la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, întrucât au fost întrunite cumulativ condițiile prevăzute de art. 3 și art. 6 din lege, și anume tragerea ilegală la răspundere penală și scoaterea de sub urmărire penală pe temeiuri de reabilitare.

18. Instanța de apel a respins argumentele Ministerului Justiției și Procuraturii Anticorupție privind lipsa dreptului reclamantului la despăgubiri, reținând că punerea sub învinuire constituie, prin ea însăși, o formă de tragere la răspundere penală, iar ordonanța de scoatere de sub urmărire penală reprezintă o dovadă

suficientă a caracterului ilicit al acțiunilor întreprinse față de reclamant. Totodată, s-a subliniat că Legea nr. 1545/1998 nu condiționează repararea prejudiciului de existența unui act judecătoresc separat prin care acțiunile organului de urmărire penală să fie declarate ilegale.

19. Curtea de apel a mai reținut că, potrivit art. 6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană beneficiază de prezumția nevinovăției, iar constatarea încălcării acestui principiu atrage obligația statului de a înlătura consecințele violării prin repararea prejudiciului moral cauzat. În acest context, instanța de apel a apreciat că suma de 150 000 de lei acordată cu titlu de prejudiciu moral reprezintă o despăgubire rezonabilă și echitabilă, corespunzătoare gravității atingerilor aduse drepturilor reclamantului și practicii CtEDO.

20. Totodată, instanța de apel a considerat întemeiată soluția primei instanțe privind încasarea parțială a prejudiciului material și a cheltuielilor de asistență juridică, reținând că reclamantul nu a prezentat integral documentele justificative necesare pentru confirmarea tuturor sumelor solicitate. De asemenea, instanța de apel a respins argumentele privind acordarea unor cheltuieli suplimentare de asistență juridică în apel, întrucât cererile de apel au fost respinse.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

21. *La 25 august 2025, Viorel Berliba, reprezentat de avocatul Elena Buguța a depus recurs împotriva deciziei din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.*

22. În esență, în argumentarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept expuse anterior, recurentul/reprezentantul a menționat că instanțele inferioare au interpretat și aplicat eronat normele de drept material și au apreciat vădit nerezonabil probele, fiind incidente temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (1) lit. a) și e) din Codul de procedură civilă.

23. A menționat faptul că, în cadrul cauzei penale pornite în privința sa, prin acte judecătorești irevocabile au fost constatate încălcări ale drepturilor garantate de art. 5, 6 și 8 CEDO și art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO, iar prin ordonanța din 19 iulie 2019 a fost scos de sub urmărire penală, întrucât acțiunile sale nu întruneau elementele infracțiunii imputate și nici ale altor infracțiuni prevăzute de partea specială a Codului penal.

24. Cu referire la prejudiciul moral, recurentul/ reprezentantul a afirmat că suma de 150 000 lei acordată de instanțele inferioare este disproporționată în raport cu gravitatea încălcărilor constatate, durata urmăririi penale, privarea și restrângerea libertății, perchezițiile efectuate, sechestrarea bunurilor, mediatizarea

cauzei, precum și atingerea adusă onoarei, demnității, reputației profesionale, vieții personale, familiale și sociale. Invocând Legea nr. 1545/1998, art. 19, 2036 și 2037 din Codul civil și jurisprudența CtEDO privind acordarea unei satisfacții echitabile și comparabile cu despăgubirile acordate în cauze similare, solicită repararea prejudiciului moral în cuantum de 1 000 000 de lei.

25. Referitor la scuzele oficiale, recurentul a susținut că instanțele au interpretat eronat art. 12 din Legea nr. 1545/1998, întrucât termenul de 15 zile prevăzut de alin. (4) al acestei norme instituie obligația procurorului de a prezenta din oficiu scuze persoanei supuse neîntemeiat urmăririi penale, iar nu un termen în care aceasta este obligată să se adreseze în instanță.

26. A notat, în acest sens, și art. 391 alin. (2) din Codul civil, potrivit căruia acțiunile privind apărarea drepturilor personale nepatrimoniale se prescriu numai în cazurile expres prevăzute de lege.

27. Cu privire la prejudiciul material, în temeiul art. 7 lit. e) din Legea nr. 1545/1998, recurentul a cerut compensarea sumei de 50 000 lei achitate pentru asistența juridică acordată în cauza penală, susținând că suportarea acesteia este confirmată prin documentele de plată și actul de predare-primire a serviciilor juridice.

28. *La 26 august 2025, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus recurs împotriva deciziei din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.*

29. În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, invocând temeiul prevăzut de art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă. Instanțele inferioare au aplicat eronat normele de drept material privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești, întrucât, pentru aplicarea Legii nr. 1545/1998, urmează a fi întrunite cumulativ circumstanțele prevăzute de art. 3 și art. 6 din această lege.

30. A precizat că în cauză nu a fost constatată ilegalitatea acțiunilor organului de urmărire penală, procurorului sau autorității judecătorești în ordinea prevăzută de art. 218 sau art. 313 din Codul de procedură penală. Faptul că Viorel Berliba a fost scos de sub urmărire penală pentru infracțiunea prevăzută de art. 325 alin. (2) lit. b) din Codul penal nu ar demonstra, prin sine, că acesta a fost tras ilegal la răspundere penală sau că acțiunile organului de urmărire penală au fost ilegale. În acest sens, a invocat și jurisprudența CtEDO, potrivit căreia obligația statului de a

investiga un fapt pretins infracțional nu presupune obligația ca urmărirea penală să se finalizeze printr-o condamnare.

31. În opinia recurentului este nefondată suma de 150 000 de lei acordată de instanțele inferioare, cu titlu de prejudiciu moral, deoarece acestea nu au argumentat relevanța acordării compensației și nici cuantumul acesteia și nu au stabilit concret încălcările drepturilor și libertăților fundamentale, consecințele negative în plan fizic și psihic și intensitatea percepției acestora.

32. Ministerul Justiției a invocat art. 11 din Legea nr. 1545/1998, potrivit căruia cuantumul despăgubirii trebuie stabilit conform principiilor compensării rezonabile și echitabile, precum și jurisprudența CtEDO în cauzele Nădărdur c. Moldovei și Tristan c. Moldovei, considerând că suma de 150 000 lei, echivalentă cu peste 7 700 euro, este exagerată și necorespunzătoare criteriilor legale.

33. În consecință, a precizat că nu sunt întrunite condițiile Legii nr. 1545/1998 pentru repararea prejudiciului și că nu a fost demonstrată existența unui prejudiciu moral în cuantumul acordat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

34. Art. 434 alin.(1) – (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

35. Art. 433 alin.(1) lit. a) și f) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

36. Art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

37. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neatragera în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.”

38. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

39. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 11 decembrie 2024, decizia integrală fiind notificată participanților la proces, la 2 iulie 2025, prin intermediul poștei electronice (f.d. 240, Vol. II). Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursurile declarate la 25 august 2025, și respectiv 26 august 2025, se consideră depuse în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

40. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

41. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

42. Completul Curții Supreme de Justiție notează, că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

43. Or, dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, deoarece, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție aderă la argumentele dezvoltate de Curtea de Apel Centru, întrucât acestea sunt fondate pe o interpretare corectă a normelor de drept material și procedural incidente cauzei, precum și pe o analiză riguroasă a circumstanțelor dovedite prin probatoriul administrat.

46. Argumentelor invocate de către recurenți li s-au dat un răspuns complet și suficient în actele judecătorești contestate. Instanța de apel a examinat multiaspectual cauza și a reținut corect că scoaterea reclamantului de sub urmărire penală în temeiul art. 275 pct. 3) din Codul de procedură penală constituie temei suficient pentru angajarea răspunderii statului, fără a fi necesară constatarea separată, printr-un alt act judecătoresc, a ilegalității acțiunilor organelor de urmărire penală.

47. În privința cuantumului prejudiciului moral, instanța de apel a verificat criteriile reținute de prima instanță și a considerat justificată suma acordată, raportându-se la durata aflării reclamantului sub acuzație penală, natura faptei imputate, măsura preventivă aplicată, intensitatea restricțiilor și efectele asupra reputației profesionale a acesteia.

48. În lipsa unor erori de drept sau a unei aprecieri vădit nerezonabile a probelor, care să justifice intervenția instanței de recurs, completul conchide că decizia atacată este legală și întemeiată. Iar, argumentele ambilor recurenți exprimă, în esență, dezacordul cu aprecierea dată de instanța de apel circumstanțelor cauzei și întinderii reparației acordate și tind la o nouă apreciere a probelor și la rejudecarea fondului litigiului. Or, acestea nu demonstrează caracterul arbitrar al deciziei recurate și nici faptul că aceasta s-ar baza în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor, în sensul art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

49. Din considerentele expuse, Completul de judecată conchide că cererile de recurs nu întrunesc condițiile de admisibilitate prevăzute de lege și consideră recursurile ca fiind vădit neîntemeiate.

50. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f) și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibile recursurile declarate de Viorel Berliba, reprezentat de avocatul Elena Buguța, și de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, împotriva deciziei din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Elena Croitor

Gheorghe Stratulat